

Sessie 1: 11.15 – 12.15

Sessie 2: 13.45 – 14.45

Onderwijs en zorg doen het samen met
ouders en kinderen/jongeren!

Noëlle Pameijer **unita**

Deze sessie

Over kracht van constructieve communicatie en samenwerking.

Hoe verhoog je impact van een overleg waaraan naast onderwijs en zorg ook ouders en kinderen deelnemen?

Hoe zorgen we ervoor dat iedereen kan zeggen en vragen wat hij/zij wil?

Twee praktische tools en een visualisatie helpen bij de voorbereiding, de stappen en de afronding van zo'n overleg.

In de samenwerking: effectieve feedback (Hattie, 2013) en Groeitaal (Dweck)

1. Feed up: Waar willen we samen heen (**doel**): wat zien/horen/merken we dan?
2. Feedback: hoe staan we ervoor? Hoe dichtbij doel zijn we **al**? (yes, terugblik, top, compliment)
2. Feed forward: wat is de volgende stap? hoe verder om **nog** dichterbij ons doel te komen; wat kan ik doen zodat ...? (vooruitblik, tip, suggestie)

Leren van & met elkaar

Balend leren

Leren van missers

*Fouten = kansen
om van te leren!*

(Hattie, 2013)

Stralend leren

Leren van succes –
ervaringen

(Mitchell, 2015)

Waarom ouderbetrokkenheid? (Marzano, 2009; Hattie, 2013; Mitchell; 2015)

Leerlingen PO én VO:

- Hoger welbevinden
- Minder verzuim
- Betere leerprestaties
- Minder gedragsproblemen

Ouders:

Grotere tevredenheid

Leraren:

Meer werkplezier en welbevinden (De Bruyckere, 2022)

Cirkel thuis: ouders ondersteunen onderwijs, maar hoe?

1. Opvoeding

- Genoeg slaap, gezond eten, op tijd op school, geen verzuim, thuis 'verder leren' en hulp bij huiswerk
- Beleid TV, games, social media, lezen, bibliotheek e.d.
- Achter school staan, aanpak leraar ondersteunen naar kind
- Compliment geven (dan weet school dat ze goed bezig zijn)

2. Betrokkenheid van ouders bij school

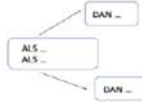
- Belangstelling tonen, goed gedrag op school waarderen
- Thuis gewenst gedrag extra oefenen
- Komen op gesprek op school, meedenken bij aanpak kind

3. Verwachtingen van ouders: hoog maar realistisch

→ Folder en placemats voor ouders, school en jeugdzorg

10 aandachtspunten professionals → checklist ouders!

1. We hebben hetzelfde belang: jullie kind/onze leerling
2. We denken met elkaar mee, niet op elkaars stoel
3. Elk gesprek heeft **doelen**: vragen en beslissing?
4. Kinderen doen mee!
5. Positieve komt ook aan bod
6. Gedrag op school vaak anders dan thuis
7. Eerst samen brainstormen, dan pas aan de slag
8. Het gaat om behoeften; wie heeft wat nodig om ...?
9. Route, stap voor stap, samen vooruitkijken
10. Noteer belangrijke afspraken

	1. We willen hetzelfde: dat het goed gaat met het kind. Het belang van het kind staat centraal.
	2. Het overleg heeft doelen. Wie heeft welke vraag en wie kan die beantwoorden? Is er een beslissing die we moeten nemen en wie neemt die uiteindelijk?
	3. We denken met elkaar mee en geven elkaar tips, zonder op elkaars stoel te zitten. Degene die het aangaat, die beslist of de tip past.
	4. Het kind doet mee aan het overleg. Wat wil het kind/de jongere vertellen, wat wil hij vragen en aan wie?
	5. Het positieve komt aan bod, zoals talenten en interesses van betrokkenen. Wat gaat al goed? Wat lukt jullie al?
	6. Gedrag kind kan thuis anders zijn dan op school of op de groep. We hoeven elkaar dus niet te overtuigen. Wat gaat waar al goed en wat kan waar beter?
	7. Eerst samen brainstormen, dan pas aan de slag. Wat betekent deze analyse voor de doelen die we nastreven?
	8. Het gaat om behoeften van kind/jongere en (professionele) opvoeders; wie heeft wat nodig om een doel te halen?
	9. Een route biedt houvast: waar zitten we nu en wat is een volgende stap? Wat als ...?
	10. We noteren de afspraken. Wie doet wat, waarom, wanneer en hoe?

Leerlingen formuleren eigen onderwijsbehoeften

6 stappen overleg → checklist

1. Voorbereiding

2. Start (einde: feedback!)

3. Overzicht: wat gaat al goed en wat nog niet?

4. Inzicht: hoe zou dat kunnen komen (analyse)?

5. Uitzicht: doelen, behoeften en oplossingen

6. Afronding: afspraken en feedback?

Stap 1, Voorbereiding MDO: wat willen we vertellen en wat willen we vragen? Wat is doel van MDO voor ons?

Stap 2, Start overleg: wie heeft welke vraag? Wie kan die beantwoorden? Moeten we een beslissing nemen? Zo ja, welke mogelijke antwoorden (opties) zijn er en wat zijn argumenten voor en tegen? Wie neemt uiteindelijk de beslissing?

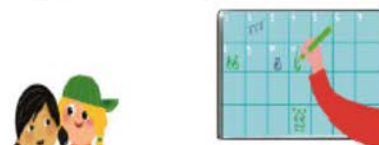
Stap 3, Overzicht: wat gaat al goed (met kind, op school en thuis) en wat kan nog beter (met kind, op school en thuis)?

Stap 4, Inzicht: samen puzzelen. Hoe is de situatie te begrijpen? Wat zou er aan de hand kunnen zijn? Is er sprake van een neerwaartse spiraal?

Stap 5, Uitzicht: kunnen we al doelen en behoeften formuleren? Wat willen we bereiken met het kind, op school en thuis? En wat is daarvoor nodig?

6. Afronding MDO, Afspraken: wie doet wat, waarom, wanneer en hoe?
Terugblik op overleg: tops (volgend MDO ook weer ...) en tips (volgend MDO anders ...)

Leraar 2021 VO: Ismael Aghzanay (rechts)

Iedere
leerling,
(*leraar, ouder*)
heeft **3G**
nodig: gezien,
gehoord,
gewaardeerd

Visual 3
cirkels

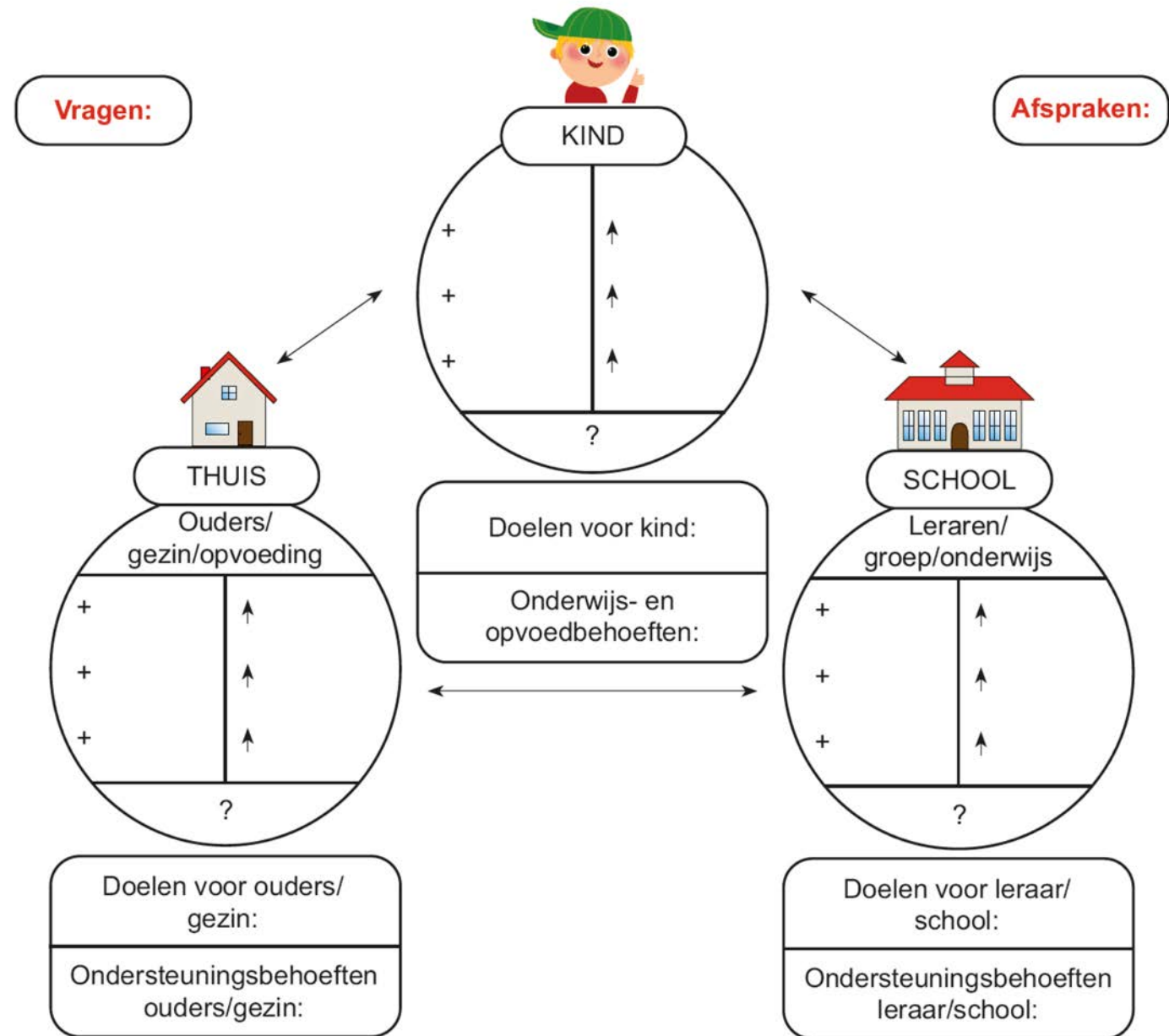
Samen

van
overzicht

via inzicht

naar uitzicht

De drie cirkels van HGD-light

8 nov 2010
Kind-geprakt

 =
Mauw de koolpauw
= beste vriendin

Jij!

kan weet
ik al;
vind
ik
leuk

Wil ik
Beter;

Roos

- + schrijven
- + lezen
- + taal-does-
werkjes
van ik
soed!

! nodig: soms
helpen,
als ik
ja zelf
werken
na uitlog

- ↑ rekenen
- ↑ taal in blokjes
- ↑ Jij m meedren

Nodig van juf?

- ✓ rustiger, niet zo snel
 - ✓ meer uitlog!
 - ✓ Langzamere praten
 - ✓ meer tijd (men rust! → niet vader!)
- daarna met:
- alles telt en
- taal in blokjes,
dat helpt
alleen!

Waarom Roos:
- waarom Selpruk?
- wie gaat helpen?

Afspraak - Roos
+ Mäille:
samen tekening met Juf
en moeder vertellen
mag dit? R. vertelt, helpt
als nodig

School

niet zo
leuk

Fril leuk

+ buiten-
spelen

+ val
vriendinnen
an mer
te spelen

↑ le
zo boos
tegen me

↑ nee
dus
zeffen
tegen
k, S, C

me
helpen?

Belangrijk:

↑ moeder
niet boos
op juf!

↑ soe-
ruzie
juf-mdr!

Tip: v ik
zachte stek
v kaart + Selpruk
samen, helpen
met lesjes
samen!

thuis

+ bij TV op
schoot,

+ lieve
moeder
spelen
samen
knijpt

+ lieve
kakt
+ dat ik + mama
+ moeder hou!

+ oma

niet
leuk

↑ dat ie niet
krabben

↑ woordjes
schrijven

↑ minnen
oefen

- lekker +
- woordjes
reken
- Squila

alleen
met kakt,
zoek
mama

! Doorgaan
met Squila !! iPad

M = moeder

Ik = leerkracht

✓ pauze: ruzie,
niet voor andere kinderen,
als ik schreeuw (rood, boos voor
juffie)

"niet
voor
andere
kinderen"

Drie groepen: checklist 1, checklist 2 & 3 cirkels

- Bespreek de checklist of de visual
- Wat spreekt je aan en waarom?
- Wat spreekt je niet aan en waarom niet?
- Wat pas je al toe?
- Wat zou je nog meer willen toepassen/benutten?
- Uitswisselen ideeën

Afronding

- Wat neem je mee uit sessie?
- Feedback:
 - Tops: waarmee doorgaan in 2^e ronde?
 - Tips: wat kan dan beter?

Meer weten?

Onderwijs Jeugdzorg

Ouders

[www.hgw-](http://www.hgw-noelle-pameijer.nl)
[noelle-](http://www.hgw-noelle-pameijer.nl)
[pameijer.nl](http://www.hgw-noelle-pameijer.nl)

